

Raadsvoorstel

Datum vergadering:	8 juli 2021
Agendapunt:	16
Onderwerp:	Energiebesparende maatregelen bij Energiearmoede Vaststellen 17 ^e begrotingswijziging 2021
Portefeuillehouder:	wethouder Rien Wijdeven

Heesch, 18 mei 2021

Inleiding

Nederland werkt aan een toekomst waarin we de uitstoot van CO₂ fors beperken. In het Klimaatakkoord staan de afspraken die hiervoor nodig zijn. Onder andere dat in 2030 anderhalf miljoen bestaande woningen verduurzaamd moeten zijn. Dat is een gigantische opgave. Zeker voor huishoudens met een eigen woning en een laag inkomen kan de energietransitie een probleem vormen. Woningeigenaren staan bij verduurzaming van hun woning namelijk zelf aan de lat voor initiatief, uitzoekwerk, financiering en eventueel ook de uitvoering.

Binnen pilotproject EVI Bernheze onderzochten we de mogelijkheden om Bernhezer woningeigenaren met een laag inkomen te laten participeren in de energietransitie. Eén van de conclusies is dat het momenteel niet mogelijk is om een passende financiële regeling te realiseren voor deze doelgroep, doordat we te maken hebben met belemmerende wet- en regelgeving vanuit de Autoriteit Financiële Markten (AFM).

Dat neemt niet weg dat we als gemeente iets willen doen om deze huishoudens te ondersteunen. Dit willen we doen met het project 'Aan de slag met energie' waarmee we inzetten op kleine energiebesparende maatregelen bij 100 Bernhezer woningeigenaren bij wie er sprake is van Energiearmoede¹². Een andere conclusie binnen pilotproject EVI Bernheze is namelijk dat met kleine energiebesparende maatregelen tot wel € 300 euro per jaar kan worden bespaard. Daarbij gaat het bijvoorbeeld om het aanbrengen van radiatorfolie en tochtstrippen of het plaatsen van ledlampen.

Voorstel

1. Het project 'Aan de slag met energie' te starten.
2. De bijdrage per huishouden te stellen op € 509,50 waarvan € 195 aan kleine energiebesparende maatregelen.
3. Het totale projectbudget te stellen op € 71.045 en voor 50% (€ 35.522,50) te bekostigen ten laste van de reserve 'Nog nader te bestemmen'. De andere 50% (€ 35.522,50) is door het college reeds gevoteerd ten laste van het resterend budget Energieagenda 2017-2020.

¹ Er zijn verschillende manieren om Energiearmoede te definiëren, bijvoorbeeld middels een energiequote. We spreken van een hoge energiequote als de energierekening meer dan 10% van het inkomen betreft. Dit is een algemeen geaccepteerde norm.

² Voor het in kaart brengen van de doelgroep zal gebruik gemaakt worden van een dataspoor. Een eerste dataspoor, op basis van de kans op (mogelijke) betaalproblemen en koopwoningen met energielabel D+, stelt dat er 989 Bernhezer woningeigenaren zijn bij wie er mogelijk sprake is van Energiearmoede.

Argumenten

1.1 Het project biedt relevante handvatten en inzichten voor wijkaanpakken.

Het project is een eerste stap om woningeigenaren bij wie er sprake is van Energiearmoede te vinden, met hen in contact te komen en hen te betrekken in de energietransitie. Zo ontdekken we wat de doelgroep beweegt, wat hen tegenhoudt en bouwen we aan vertrouwen. Deze inzichten dragen bij aan vervolgtrajecten binnen de energietransitie, bijvoorbeeld bij wijkaanpakken.

1.2 De energietransitie is momenteel niet bereikbaar voor deze huishoudens terwijl de verwachting is dat de energieprijzen de komende jaren fors stijgen. Energiebesparende maatregelen drukken de stijgende kosten.

De verwachte stijging van de energielasten de komende jaren komt door duurder aardgas en hogere energiebelastingen. Bij doorrekeningen van het Klimaatakkoord komen bedragen van € 258 extra per jaar voor de energierekening in 2030 naar boven. Daarentegen kan door het toepassen van kleine energiebesparende maatregelen tot wel € 300 per jaar bespaard worden.

1.3 Deze huishoudens hebben onvoldoende middelen om energiebesparende maatregelen zelf te financieren, ook als het gaat om kleine energiebesparende maatregelen. Daarnaast is het besef en de urgentie er bij deze doelgroep vaak niet.

Het gaat hierbij om een groep huishoudens die door de inkomenstoets niet in aanmerking komen voor bestaande leningen zoals de Bernhezer duurzaamheidslening en die zelf onvoldoende eigen middelen hebben om te investeren of te voorfinancieren. Bovendien heeft deze doelgroep vanwege hun financiële en mogelijk ook andere zorgen, de lastig te begrijpen energietransitie niet hoog op het prioriteitenlijstje staan.

1.4 Het project draagt bij aan verhoging van het besteedbaar inkomen van deelnemende huishoudens

Door het toepassen van meerdere energiebesparende maatregelen, besparen de huishoudens energie en daarmee kosten op de energierekening. Deze doelgroep kan de energiekostenbesparing goed gebruiken.

1.5 Het project geeft deelnemende huishoudens inzichten en stimuleert hen om zelf vervolgmaatregelen te nemen.

Aan de hand van de inzet en uitkomsten van de energieontdekkoffer, een QuickScan en een berekeningstool, ontvangen deelnemende huishoudens een maatwerk energievoorstel. Dit energievoorstel geeft inzicht in het huidige energieverbruik en de mogelijke energie(kosten)besparing bij het toepassen van kleine energiebesparende maatregelen. Daarnaast wordt in het energievoorstel aangemoedigd om (met de energiekostenbesparing) zelf te sparen voor vervolgmaatregelen zoals overige kleine energiebesparende maatregelen of het vervangen van zeer energieonzuinig wit- of bruingoed.

Risico's

1. Deze woningeigenaren zijn lastig te bereiken doordat de gemeente deze doelgroep (Energiearmoede) niet in beeld heeft. Voor het in kaart brengen van de doelgroep zal gebruik gemaakt worden van een dataspoor op basis van diverse variabelen zoals de kans op betaalproblemen en/of schulden, energielabel van de woning en het energieverbruik. Het risico bestaat dat het dataspoor niet volledig valide is en dat het aanbod wordt gedaan aan huishoudens die buiten de doelgroep vallen. Deze kans is door de combinatie van de variabelen klein.

2. Het risico bestaat dat niet alle huishoudens interesse hebben in het aanbod. De doelgroep, zo bleek uit pilotproject EVI Bernheze, heeft vaak te maken met wantrouwen richting de overheid, schaamte over de situatie en is soms "energietransitie-moe". Daarbij leert de ervaring, dat slechts een gedeelte van de geïnteresseerden ook daadwerkelijk ingaat op het aanbod.
- Deelname aan het project kan worden verhoogd door het toepassen van een persoonlijke benadering waarbij wordt ingestoken op de win-winsituatie vanuit bewonersperspectief en door het toepassen van begrijpbare communicatie met visualisaties en eenvoudig taalgebruik.

Kosten en dekking

De kosten zijn als volgt bepaald:

Projectkosten (vast)		
Communicatie	ZET	€ 6.700
Aanmeldpagina via Brabant Woont Slim	Groene Groei	€ 225
Procesmanagement	Groene Groei	€ 1.500
Energieontdekkoffer (3x)	BECO	€ 2.970
Berekeningstool	Groene Groei	€ 3.800
Nazorg en evaluatie	Groene Groei	€ 1.500
		€ 16.695
Bijdrage huishoudens (variabel)		
50 huisbezoeken (125 uur totaal)	BECO	€ 6.250
50 huisbezoeken (125 uur totaal)	Groene Groei	€ 8.750
100 maatwerk energievoorstel en plaatsen bestelling (235 uur totaal)	Groene Groei	€ 16.450
Kleine energiebesparende maatregelen		€ 19.500 ²
		€ 50.950 ³ (+)
Onvoorzien 5%		€ 3.400 (+)
Totaal kosten bij deelname 100 huishoudens		€ 71.045

² Met dit bedrag ontvangen 100 Bernhezer huishoudens kleine energiebesparende maatregelen ter waarde van € 195. Deze waarde is hoger dan de voucheractie voor eigenaar-bewoners vanuit de RRE met een waarde van € 45. Gezien de doelgroep, Energiearmoede, en de inzichten en leerlessen die dit project voor de gemeente oplevert, is het verantwoord hiervan af te wijken.

³ Met dit bedrag ontvangen 100 Bernhezer huishoudens een totale bijdrage ter waarde van € 509,50 waarvan € 195 aan kleine energiebesparende maatregelen. De overige € 314,50 ontvangen de huishoudens in de vorm van de huisbezoeken en het maatwerk energievoorstel. Deze bijdrage is vergelijkbaar met de gemeentelijke bijdrage voor de Bernhezer Energiescan via Brabant Woont Slim van € 320.

Het totale projectbudget bedraagt € 71.045 en wordt voor 50% (€ 35.522,50) ten laste gebracht van het resterend budget Energieagenda 2017-2020. De andere 50% (€ 35.522,50) wordt ten laste gebracht van de reserve 'Nog nader te bestemmen'.

Vervolg

Het project is eenmalig en kent geen vervolg.

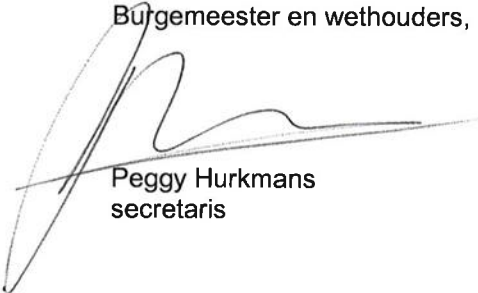
Evaluatie

Het project wordt achteraf (duur project: 1 jaar) geëvalueerd aan de hand van monitoring van het energieverbruik van de deelnemende huishoudens met een slimme meter. Hierbij maken we het effect op het gemiddelde energieverbruik van deze huishoudens inzichtelijk. Het resultaat is echter sterk afhankelijk van het gedrag van de huishoudens en de eventuele aanschaf van nieuwe (huishoudelijke) apparatuur. Daarnaast peilen we hoeveel deelnemende huishoudens zelf vervolmaatregelen hebben toegepast of nog van plan zijn toe te passen.

Bijlage(n): De bijlage(n) zijn digitaal beschikbaar.

- Pilotproject Energie voor Iedereen Bernheze
- EVI-magazine (zie ook: <http://www.brabant.nl/evimagazine>).

Burgemeester en wethouders,

Peggy Hurkmans
secretaris

Marieke Moorman
burgemeester